

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі
Українки Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографії

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

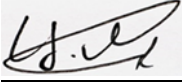
Основи акторської майстерності та
сценічного руху

підготовки бакалавра
спеціальності В6
Перформативні мистецтва
освітньо-професійної програми Хореографія

Силабус вибіркового освітнього компонента **«Основи акторської майстерності та сценічного руху»** першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В6 Перформативні мистецтва, за освітньою програмою Хореографія.

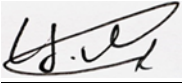
Розробник: Замлинний В. С., заслужений діяч мистецтв України, доц. кафедри хореографії

Погоджено

Гарант освітньої програми: Цап'як М.Й.

Силабус вибіркового освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри хореографії

протокол № 6 від 23 січня 2026 р.

Завідувач кафедри: Цап'як М.Й.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальність В6 Перформативні мистецтва	Вибірковий освітній компонент
Кількість годин/кредитів: 150/5	Освітньо-професійна програма Хореографія	Рік навчання 3 Семестр – 5-ий Лекції – 10 год Практичні (семінарські) – 20 год.
ІНДЗ: немає	Бакалавр	Самостійна робота – 110 год Консультації – 10 год Форма контролю: залік (5 семестр)
Мова навчання:		українська

II. Інформація про викладача

Замлинний Володимир Святославович

Доцент кафедри хореографії

Контактна інформація: тел.+380937529659, E-mail

Zamlynnyi.Volodymyr@vnu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Вибіркова дисципліна «Основи акторської майстерності та сценічного руху» спрямована на розширення творчих можливостей здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та формування базових навичок сценічної виразності незалежно від обраної мистецької спеціалізації. Курс має практикоорієнтований характер і може бути обраний студентами, зацікавленими у розвитку акторських, комунікативних і тілесно-виразних умінь.

У межах дисципліни студенти ознайомлюються з основами акторської уваги, уяви, сценічної дії, емоційної виразності та партнерської взаємодії, а також опановують базові елементи сценічного руху: координацію, ритм, пластику, орієнтацію в сценічному просторі. Особлива увага приділяється розвитку психофізичної свободи, впевненості у публічному самовираженні та здатності працювати в колективі.

Вивчення вибіркової дисципліни сприяє розвитку творчого мислення, артистичності, сценічної культури та загальних комунікативних компетентностей, що є корисними для подальшого навчання і професійної діяльності у сфері культури, мистецтва та мистецької освіти.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою вибіркової дисципліни «Основи акторської майстерності та сценічного руху» є формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти базових акторських і тілесно-виразних навичок, розвиток сценічної культури, творчого мислення та здатності до свідомого самовираження засобами акторської дії і сценічного руху. Основними завданнями дисципліни є:

-ознайомлення студентів з базовими поняттями та елементами акторської майстерності і сценічного руху;

-формування початкових навичок акторської уваги, уяви, сценічної дії та партнерської взаємодії;

-розвиток пластичної культури тіла, координації рухів, відчуття ритму і простору;

-набуття навичок поєднання руху, жесту та емоційного стану у процесі виконання сценічних завдань;

-розвиток психофізичної свободи, впевненості та артистичності;

-формування комунікативних умінь і навичок роботи в колективі;

-стимулювання творчої ініціативи та інтересу до сценічного мистецтва як складової професійного і особистісного розвитку.

3. Постреквізити

Опанування матеріалу курсу дозволить значно підвищити ефективність засвоєння змісту таких дисциплін як: «Сучасне хореографічне мистецтво: кроскомунікативний вимір», «Фахова майстерність», «Балетмейстерсько-постановочні технології».

4. Результати навчання (Компетентності)

В процесі вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти формує і демонструє наступні компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі хореографії у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- здатність до художньо-критичної діяльності у сфері хореографії;
- здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.
- здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з урахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини;
- Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

- здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу;

- здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

Програмні результати навчання:

- Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.

- Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.

- Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

- Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.

-Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-алетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

- Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

-Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

Soft skills.

У процесі вивчення дисципліни «Основи акторської майстерності та сценічного руху» у здобувачів вищої освіти формуються комунікативні навички, вміння працювати в ансамблі, взаємодіяти з партнером і колективом, а також здатність до усвідомленого невербального спілкування через рух і жест. Розвивається емоційний інтелект, сценічна впевненість, навички самопрезентації та артистичної виразності в хореографічній діяльності.

Дисципліна сприяє розвитку креативного мислення, імпровізаційних здібностей, адаптивності до різних сценічних умов і стресостійкості під час публічних виступів. Формуються навички самоконтролю, концентрації уваги, відповідальності та рефлексії, що є необхідними для професійної діяльності хореографа, роботи з виконавцями та реалізації творчих проєктів.

IV. Структура освітнього компонента

Назва змістовних модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. Роб.	Конс.	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Акторська майстерність у хореографічному мистецтві: базові поняття та завдання.	30	2	4	22	2	15 РМГ
Тема 2. Сценічна увага, емоційна виразність і створення образу в танці.	30	2	4	22	2	15 ІРС РМГ
Тема 3. Імпровізація та взаємодія з партнером і ансамблем.	30	2	4	22	2	20 ПТР, ІРС
Тема 4. Основи сценічного руху та пластики тіла. Координація, простір і взаємозв'язок руху з музикою.	30	2	4	22	2	30 РМГ
Тема 5. Культура сценічної поведінки та публічний виступ. Робота і взаємодія з реквізитом у сценічному просторі.	30	2	4	22	2	20 ПТР, ІРС
Разом за модулем 1.	150	10	20	110	10	
Види підсумкових робіт: поточний, підсумковий						бал
Форма підсумкового контролю: залік						
Разом за модулем 1.						100

Форми контролю: ІРС – індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР – модульна контрольна робота, ПР- практична робота, ПТР-презентація творчих робіт.

3. Завдання для самостійного опрацювання

Теми:
1. Опрацювання базових понять акторської майстерності.
2. Вивчення ролі акторської виразності в хореографії.
3. Виконання вправ на сценічну увагу та концентрацію.
4. Практика емоційної виразності в русі.
5. Імпровізаційні завдання на задану тему або образ.
6. Аналіз пластики тіла та мови жестів.
7. Вправи на координацію та просторове орієнтування.
8. Самостійна робота над сценічною поставою та балансом.
9. Практика партнерської взаємодії в русі.
10. Аналіз хореографічного номеру з позицій акторської майстерності.
11. Підготовка короткого пластичного етюд.
12. Самоаналіз і рефлексія виконаної практичної роботи.

Критерії оцінювання ІРС, РМГ, ПР, ПТР

8-10 балів – студент вірно засвоїв теми, висвітлив зміст основних понять, продемонстрував здатність вільно оперувати теоретичними категоріями, узагальнювати та аналізувати матеріал;

5-7 балів – студент вірно і достатньо засвоїв теми, висвітлив зміст основних понять, продемонстрував здатність вільно оперувати теоретичними категоріями, узагальнювати та аналізувати матеріал; у відповіді допустив незначну неточність;

4-3 бали – студент в цілому засвоїв теми, але допустив помилки у розумінні основних теоретичних понять; матеріал виклав непослідовно але зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

1-2 бали – студент недостатньо засвоїв теми, допустив грубі помилки у розумінні основних теоретичних понять, матеріал виклав непослідовно та не зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

0 балів – відповідь відсутня.

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт (30 балів):

25-30 балів – завдання виконане самостійно на основі нестандартних підходів причинно-наслідкового аналізу, прогнозування;

18-24 балів – завдання виконане з використанням творчих рішень, нестандартних підходів, прогнозування. Однак, використовуються

класичні підходи, має місце використання відомих алгоритмів;

10-17 балів – завдання виконане з елементами творчого підходу, переважають відомі, алгоритмізовані правила їх розв’язання;

0-9 балів – завдання не виконано або зроблена спроба виконання без використання творчих підходів.

V. Політика оцінювання Політика

викладача щодо здобувача освіти.

Відвідування занять у відповідності до розкладу є обов’язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. У випадку пропуску занять студентом з поважних причин, викладач призначає заняття за допомогою дистанційної платформи. Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об’єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активований акаунт університетської пошти на Офіс365. Обов’язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування сторінки кафедри, перегляд новин на Телеграм-каналі. Усі письмові запитання до викладача стосовно навчальної дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або особисту електронну пошту викладача. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачем з приводу проведення занять та консультацій.

Політика щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці.

З учасниками освітнього процесу проводиться просвітницька робота з

питань охорони праці, пожежної, техногенної і радіаційної безпеки, санітарної гігієни, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях. Здобувачі інформуються про місця розташування захисних споруд цивільного захисту, призначений для їх укриття на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, порядок поведіння в них, а також шляхи захисту себе та свого оточення при різноманітних надзвичайних ситуаціях природного, техногенного, соціально-політичного та воєнного характеру. Викладання дисципліни відбувається з дотриманням правил санітарно-епідеміологічного благополуччя, охорони здоров'я, електробезпеки та пожежної безпеки.

Політика щодо академічної доброчесності.

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Здобувачі інформуються про засоби контролю за дотриманням правил академічної доброчесності, які застосовуватимуться під час оцінювання, і щодо наслідків їх порушення. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація, обман), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Списування під час виконання тестових завдань, під час контрольних робіт, складання заліку заборонені (в тому числі, із використанням мобільних пристроїв). Для письмової доповіді допускається не більше 20% текстових запозичень. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час online тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання, виконані з порушення призначених викладачем термінів, оцінюється на нижчу оцінку. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити

виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

VI. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік.

Підсумковий контроль здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Оцінювання знань здобувачів здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом. Мінімальна позитивна кількість балів – 60. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100 балів.

Повторне складання екзаменів, заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Питання до заліку:

1. Акторська майстерність як складова професійної підготовки митця сцени.
2. Основні завдання та принципи акторської майстерності.
3. Поняття сценічної дії та її роль у створенні образу.
4. Внутрішня та зовнішня дія актора.
5. Сценічна увага та її значення в акторській роботі.
6. Емоційна пам'ять як інструмент акторської виразності.
7. Поняття сценічного образу та етапи його формування.
8. Робота актора над роллю: аналіз тексту та дій.
9. Імпровізація в акторській майстерності: види та значення.
10. Партнерська взаємодія на сцені.

- 11.Сценічна свобода та природність виконання.
- 12.Основи сценічного руху та його місце в акторській підготовці.
- 13.Поняття сценічної пластики та її виражальні засоби.
- 14.Координація рухів і контроль тіла актора.
- 15.Значення правильної постави та балансу тіла на сцені.
- 16.Ритм і темп як складові сценічного руху.
- 17.Пластичне рішення сценічного образу.
- 18.Міміка та жести як засоби сценічної виразності.
- 19.Робота з простором сцени.
- 20.Взаємозв'язок сценічного руху, мови та акторської дії.
- 21.Основи безпеки та самоконтролю під час виконання сценічних рухів.
- 22.Застосування елементів акторської майстерності у хореографічній діяльності.
- 23.Значення акторської майстерності для розвитку творчої індивідуальності студента.
- 24.Роль акторських тренінгів у формуванні професійних навичок.
- 25.Практичне значення сценічного руху у сценічних та танцювальних постановках.

VII. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси Рекомендована література

- 1.Основи сценічного руху навчально-методичний посібник для студентів мистецько-педагогічних спеціальностей/ уклад. Гекалюк Л.Ю. Умань: ФОП Жовтий О.О. , 2016.
- 2.Рядкова Л. Основи акторської майстерності. Київ: Основа, 2018
- 3.Старостін Ю. Сценічний рух як складова професійної підготовки актора. Науковий вісник Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І.К.

Карпенка-Карого. № 24, 2019.

3. Вовкун В. В. Мистецтво режисури масових видовищ: підручник. Київ: НАКККиМ, 2015. 356 с.
4. Головатюк І. Г. Професійна підготовка майбутніх акторів в умовах дистанційного навчання. Актуальні проблеми освітньо-виховного процесу в умовах карантинних обмежень та дистанційного навчання : збірник наук. пр. Харків : ХНУБА, 2021. С. 12–13.
5. Зайцев В.П. Майстерність артиста і ведучого: навч. посібник. Київ : НАКККиМ, 2016. 234 с.
6. Коленко А. В. Чинники успішного формування навичок сценічного мовлення під час роботи над роллю в класі сценічної мови та акторської майстерності. Science Review. 2018. № 3(10), Vol. 6. С. 55–59.
7. Локарева Г. В., Кривошеєва О. В. Діагностика сформованості готовності майбутнього актора до професійної діяльності : наукове видання. Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 80 с.
8. Маньковська О. Ю. Формування сценічної майстерності майбутніх акторів як наукова проблема: аналітичний огляд. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки». 2019. Вип. 3. С. 161–167.
9. Маньковська О. Ю. Хореографічні техніки як засіб формування сценічної майстерності майбутніх акторів у процесі фахової підготовки. Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe (East European Scientific Journal). 2019. № 12 (52). С. 56–59.
10. Стадніченко Н. В. Формування навичок сценічного мовлення у майбутніх акторів. Вісник
11. Запорізького національного університету. Серія «Педагогічні науки». 2010. № 1. С. 93–96.

Інтернет-ресурси:

1. Практичний тренінг: "СЦЕНІЧНА ПЛАСТИКА" Університет ім. Карпенко Карого Театру Кіно Телебачення.
<https://www.youtube.com/watch?v=QmAHOOGiSk>

2.Тема заняття: " Сценічний рух та пластика актора"

<https://www.youtube.com/watch?v=fw02WvPOmT0>

3.Майстер - клас " Сценічна пластика" від керівника театрального гуртка

"Натхнення" Маньковської О.С.,

<https://www.youtube.com/watch?v=NhN4LHBdrOQ>

4.Майстер-клас зі сценічної пластики та координації

<https://www.youtube.com/watch?v=LNCGqIs-wF4>.